

Specialist Passend Onderwijs (K0747)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Vormgeven en uitvoeren van Passend Onderwijs	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar moet om kunnen gaan met grote verschillen tussen leerlingen en bijzondere hulpvragen van leerlingen. De ontwikkelingssituaties van kinderen zijn complex en wisselend. De ontwikkelingsvraagstukken die volgen uit de begeleidings- en lesplannen, die zij mede opstelt en uitvoert, bepalen de complexiteit van haar taak. Ze werkt zoveel mogelijk vraaggericht, oplossingsgericht, systeemgericht en kwaliteitsgericht. Ze heeft te maken met een grote diversiteit aan werkzaamheden. Ze moet middels co-teaching kunnen werken en daarbij adequaat omgaan met ongeplande en onverwachte gebeurtenissen die de gebruikelijke gang van zaken doorkruisen. De beginnend beroepsbeoefenaar moet zorgen dat elke leerling wordt gestimuleerd om het beste uit zichzelf te halen. Zij is actief in alle fasen van het leerproces van de leerling en faciliteert het leren door te zorgen voor een gewenste leeromgeving. Dit doet zij door specialistische kennis van onderwijsleermethoden en -materialen voor Passend Onderwijs in te zetten. Daarnaast beschikt zij over brede en specialistische kennis en vaardigheden op het gebied van ontwikkelings- en/of gedragsproblemen, het begeleiden van een groep met diverse ontwikkelingsbehoeften en specifieke gesprekstechnieken.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig en in overleg met de leerkracht, het lerarenteam en/of een bevoegd persoon (zoals de intern begeleider, remedial teacher of orthopedagoog) aan de uitvoering van taken rondom Passend Onderwijs. Ze draagt verantwoordelijkheid voor het resultaat van de eigen activiteiten en werkzaamheden. Ze heeft een signalerende, ondersteunende, stimulerende, opvoedende, oplossingsgerichte en creatieve rol. Ze werkt middels co-teaching onder de regie van de leerkracht, het lerarenteam of een andere functionaris die eindverantwoordelijk is voor de uitvoering van Passend Onderwijs. Dit geldt zowel binnen als buiten de les.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examiner kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Inventariseert ontwikkelingsbehoeften vanuit Passend Onderwijs	De beginnend beroepsbeoefenaar inventariseert wensen en behoeften van leerlingen, observeert individueel en groepen, analyseert vragen, voert gesprekken, raadpleegt vakliteratuur en ontwikkelt een passende aanpak en afgestemde leeromgeving.	De beginnend beroepsbeoefenaar observeert leerlingen uitgebreid en specialistisch, met een scherp en objectief oog voor de individuele leerling. Hij of zij signaleert ontwikkelingsbehoeften, overlegt regelmatig met de leerkracht of bevoegde persoon, kiest passende materialen en middelen, stelt vragen exploratief en bespreekt zorgvragen sensitief en open.	De zorg- en/of begeleidingsvraag van de leerling of de groep is geanalyseerd, geïnterpreteerd en gedefinieerd.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Stelt begeleidings- en/of lesplannen op	De beginnend beroepsbeoefenaar stelt in overleg met betrokken partijen een begeleidings- of lesplan op, formuleert begeleidingsdoelen, vertaalt deze in passende vormen, en ontwikkelt interventies gericht op de ontwikkeling van leerling of groep, gebruikmakend van diverse materialen en hulpmiddelen.	De beginnend beroepsbeoefenaar trekt conclusies, weegt alternatieven, legt gegevens vast, werkt systematisch, formuleert SMART-doelen, zet materialen in, overlegt regelmatig, communiceert open met ouders en brengt informatie helder over.	Er is een begeleidings- en/of lesplan opgesteld waarin staat beschreven welke specifieke zorg en begeleiding de leerling en/of de groep nodig heeft/hebben.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Voert activiteiten in het kader van Passend Onderwijs uit	De beginnend beroepsbeoefenaar voert begeleidings- en lesplannen uit volgens afspraken, werkt met co-teaching, neemt verantwoordelijkheid voor passend onderwijs, richt de leeromgeving in, creëert een positief pedagogisch klimaat, ondersteunt leerlingen met speciale zorg, stemt activiteiten af en lost problemen ad hoc op.	De beginnend beroepsbeoefenaar stemt uitgebreid af met de leerkracht en/of een bevoegd persoon, anticipeert daadkrachtig op onverwachte situaties, werkt systematisch, neemt proactief verantwoordelijkheid voor het klasbeheer, heeft een scherp en objectief oog voor elke leerling, toont respect voor ieder individu en zet passende materialen en hulpmiddelen in.	Het opgestelde begeleidings- en/of lesplan is conform de afspraken uitgevoerd. Bij de lesactiviteiten wordt voldaan aan de ontwikkelingsbehoeften van de leerlingen in een goed pedagogisch en didactisch klimaat.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Bewaakt en bevordert de kwaliteit van de zorg en begeleiding gericht op Passend Onderwijs	De beginnend beroepsbeoefenaar bewaakt en bevordert de kwaliteit van extra zorg vanuit Passend Onderwijs door relevante informatie te verwerken, voortgang en resultaten te evalueren, bij te stellen, te adviseren en te actualiseren, verbeteracties te formuleren, te communiceren in teamvergaderingen en vakliteratuur te raadplegen om haar professionaliteit te behouden.	De beginnend beroepsbeoefenaar evalueert samen met de leerkracht het leerproces, signaleert knelpunten, werkt systematisch, legt gegevens vast, past plannen aan, toont initiatief, handelt zelfstandig, consulteert bronnen, onderneemt acties voor protocolaanpassing, draagt bij aan teamvergaderingen en zorgt voor eigen professionele ontwikkeling.	Relevante informatie is verwerkt in de kwaliteitszorgsystemen volgens de geldende protocollen. De protocollen zijn waar nodig aangepast en geborgd en de kennis van de beginnend beroepsbeoefenaar over Passend Onderwijs is actueel.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examiner beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examiner bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl